

Detaljplan för förskolan Blåsippan inom del av fastigheten Kalvsvik
11:41, Jordbro

PLANBESKRIVNING

ANTAGANDEHANDLING

Standard planförfarande
2020-04-17

DETALJPLANENS HANDLINGAR

- Plankarta upprättad på grundkarta
- Planbeskrivning
- Fastighetsförteckning
- Undersökning miljökonsekvenser
- Granskningsutlåtande
- Samrådsredogörelse

UTREDNINGAR

- *Trafikbullerutredning* (2019-09-13), Nitroconsult
- *Dagvattenutredning* (2019-11-07), Geosigma
- *PM Kalvsvik 11:41* (2020-02-10), Geosigma

RAPPORT

- *Barnens syn på Blåsippans utemiljö* (2019-11-15), Haninge kommun

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING	4
INLEDNING	5
TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN.....	7
FÖRUTSÄTTNINGAR.....	9
FÖRÄNDRING AR - PLANFÖRSLAG	14
KONSEKVENSER AV PLANENS GENOMFÖRANDE.....	15
DETALJPLANENS GENOMFÖRANDE	19
ADMINISTRATIVA FRÅGOR.....	20

SAMMANFATTNING

Med anledning av utvecklingen inom centrala Jordbro inkom Haninge kommuns lokalförsörjningsenhet den 4 juni 2018 med en ansökan om planbesked. Ansökan föreslår en så kallad konceptförskola med åtta avdelningar. Gällande stadsplan S-56 medger användning för allmänt ändamål, men med en högsta byggnadshöjd om 4,5 meter. Detta medför att stadsplanen måste ändras för att kunna medge utökad byggrätt.

Planuppdrag med syfte att utreda förutsättningar för ny detaljplan gavs den 22 oktober 2018 av Kommunstyrelsen.

Detaljplanen fanns tillgänglig för samråd 6 december 2019 till 10 januari 2020. Under denna samrådsperiod inkom nio yttranden och dessa har sammanställts i en samrådsredogörelse. Inkomna synpunkter medförde att planhandlingar reviderades, dels vad avser användningsbestämmelse men även skyddsbestämmelse med lägsta grundläggningsnivå för huvudbyggnad.

Granskning av detaljplanen skedde under perioden 19 mars – 9 april 2020. Under denna period inkom åtta yttranden. Planförslaget har främst justerats vad avser hur byggrätten disponeras mellan huvudbyggnad och komplementbyggnad. Detta sker för att säkerställa verksamhetens behov.

INLEDNING

BAKGRUND

Haninge kommuns Lokalförsörjningsenhet ansökte om planbesked den 2018-06-04. I ansökan föreslås en ändring av gällande stadsplan för att kunna möjliggöra en förskolebyggnad med högre byggnadshöjd. Beslut om planuppdrag gavs av Kommunstyrelsen 2018-10-22, § 229, där stadsbyggnadsnämnden gavs i uppdrag att arbeta fram detaljplan för större förskola.

Detaljplanen finansieras genom plankostnadsavtal, där sökanden bekostar framtagandet av planarbetet. Debitering sker enligt antagen taxa av Kommunfullmäktige 2019-02-11, § 5.

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Detaljplanens syfte är att möjliggöra byggnation av en konceptförskola med åtta avdelningar, att säkerställa förskolegård och angöring till fastigheten. På fastigheten finns idag förskolan Blåsippan, men denna byggnad avses rivas och ersättas med en ny förskolebyggnad.

Ny förskola föreslås inrymma åtta avdelningar jämfört med befintlig förskola som inrymmer fem avdelningar. Då gällande stadsplan S-56 medger högsta byggnadshöjd om 4,5 meter för allmänt ändamål, så måste detaljplanen ändras för att kunna medge en högre byggnadshöjd.

LÄGE OCH AREAL

Planområdet omfattar cirka 5500 kvadratmeter och berör skifte 1 av fastigheten Kalvsvik 11:41. Planområdet är lokaliserat cirka en kilometer från Jordbro station och ligger invid Södra Jordbrovägen, med adress Södra Jordbrovägen 173. Planområdet ligger inrymd mellan befintlig bebyggelse.

Bebyggelsen utgörs till väster av skivhus i åtta våningar och öster om fastigheten finns lägre bebyggelse i två plan samt skivhus. Norr om fastigheten ligger ett oexploaterat skogsområde på en höjd som angränsar till Höglundabadet. Planområdet avgränsas i söder av Södra Jordbrovägen.

Bild 1: Bild där röd markering visar aktuellt planområde och var fastigheten är lokaliserad i Jordbro.

MARKÄGOFÖRHÅLLANDEN

Fastigheten Kalvsvik 11:41 (1) ägs idag av Tornberget fastighetsförvaltning AB. Fastigheten Kalvsvik 16:1 ägs av Haninge kommun, där det föreslås en utökning av planområdet.

PLANPROCESSEN

En detaljplan är ett juridiskt dokument som reglerar markanvändningen i ett område. Dokumentet reglerar både rättigheter och skyldigheter, t.ex. markytans utformning, fastighetsindelning och byggrättens storlek. Detaljplaneringen regleras av Plan- och bygglagens (PBLs) fjärde och femte kapitel, och ska enligt denna lag följa en viss handläggningsordning. Detaljplanen handläggs enligt Plan- och bygglagen 2010:900 (i dess lydelse efter 1 januari 2015) med standard förfarande.

Pilen nedan visar planprocessens olika skeden och nu planeras detaljplanen att antas.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

ÖVERSIKTSPLAN

Jordbro stadsdel är i kommunens översiktsplan, antagen av kommunfullmäktige 2016-11-07, utpekad som en förtättningszon och förtätning är främst aktuell i den befintliga bebyggelsen i centrala Jordbro, i den norra delen av Hurtigs park, längs Nynäsbanan samt längs Södra Jordbrovägen.

Själva planområdet är utpekad som medeltät stadsbygd. En utökad byggrätt för förskola är förenlig med översiktsplanen då Jordbro i sig är utpekad som en förtättningszon, vilket kommer medföra ett behov om fler förskoleplatser.

REGIONAL UTVECKLINGSPLAN FÖR STOCKHOLMSREGIONEN (RUF 2050)

Jordbro är utpekad som ett centralt stadsutvecklingsläge och för sådana definierade områden finns ett antal olika förhållningssätt enligt den regionala utvecklingsplanen. Bland annat ska:

- Stadsutveckling prioriteras
- En mångsidig och funktionsblandad stads- och bebyggelsemiljö ska planeras. Arbetsplatsintensiva verksamheter, offentliga funktioner och handel bör lokaliseras inom ett gångavstånd om 600 meter från stationsläge och bytespunkt.
- Planera för och avsätt mark för samhällsservice, aktiviteter, organiserad och spontan idrott samt skolgårdar och lekplatser

UTVECKLINGSPROGRAM

Utvecklingsprogram för Jordbro, antagen 2006, redogör för den fysiska utvecklingen av Jordbro med fokus på att förstärka kopplingen in till Jordbro och övriga kommundelar, öka trygghet inom orten samt förutsättningar för ny bebyggelse. Aktuellt planområde omfattas inte av utvecklingsprogrammet.

DETALJPLANER OCH OMRÅDESBESTÄMMELSER

För fastigheten gäller stadsplan S-56, fastställd 1971-11-22. Stadsplanen reglerar användning för allmänt ändamål inom fastigheten Kalvsvik 11:41 och byggnad får uppföras med en högsta höjd om 4,5 meter. Stadsplanen föreskriver inget om maximal byggnadsarea för fastigheten, utan begränsningar av byggrätten finns genom punktprickad mark som löper runt fastigheten.

RIKSINTRESSEN

Inom samt i anslutning till planområdet finns inga utpekade riksintressen enligt 3-4 kap. Miljöbalken.

MILJÖKVALITETSNORMER

Vattnet från planområdet avvattnas ytligt och via befintlig dagvattenledning mot vattenförekomsten Husbyån (SE655850-163256). Vattnet tas upp av åns så kallade Jordbrogren, även kallad Kvarnbäcken. Vattendraget har gällande miljö kvalitetsnormer (MKN) för god

ekologisk status till senast 2027 och god kemisk status. Idag har Husbyån måttlig ekologisk status till följd av miljöproblem som övergödning och fysisk påverkan. Enligt kommunens recipientklassificering är Husbyån och dess biflöden känsliga för både närsalter, organiska föreningar och tungmetaller. Husbyån uppnår god kemisk status med undantag för kvicksilver och polybromerade difenyletrar (PDBE).

Husbyån mynnar ut i Horsfjärden (SE590385-180890) vars miljö kvalitetsnormer för ekologisk och kemisk ytvattenstatus klassats som måttlig respektive god med undantag för kvicksilver och PDBE.

Delar av planområdet ligger även inom tillrinningsområde för grundvattenförekomsten Jordbromalm. Denna grundvattenförekomst har god kemisk och kvantitativ status idag.

KOMMUNALA HÅLLBARHETSMÅL

Haninge kommun strävar efter en långsiktigt hållbar utveckling - ekologiskt, socialt och ekonomiskt. Begreppet hållbar utveckling definieras av FN som ”en utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov”^[1]. Världens stats- och regeringschefer antog år 2015 Agenda 2030 och 17 globala mål som beskriver hur världen ska arbeta för hållbar utveckling. Sveriges riksdag har beslutat om 16 miljö kvalitetsmål.

Kommunfullmäktige har antagit ett klimat- och miljöpolitiskt program (2017-10-09) som ger en samlad bild av kommunens klimat- och miljöambitioner. Programmet ska tillsammans med översiktsplanen bidra till en hållbar stadsutveckling och god livsmiljö i Haninge.

Programmet innehåller ett övergripande mål för hållbar stadsutveckling enligt följande:

- Planering och byggande sker resurseffektivt och klimatanpassat samt bidrar till en god och hälsosam livsmiljö. Ekosystemtjänster i den byggda miljön värnas och utvecklas.

Övriga mål i programmet som berör stadsbyggandet är följande:

- År 2018 sker bebyggelseutvecklingen på ett sådant sätt att negativ påverkan på områden med betydelse för biologisk mångfald undviks.
- Senast år 2027 är dag- och spillvattenhantering i Haninge sådan att miljö kvalitetsnormerna för vatten kan följas samt att betydande skador till följd av översvämningar inte uppstår.
- År 2027 har alla vattenförekomster god status. Status försämrars inte för något vatten under tiden.
- År 2030 har utsläppen av växthusgaser i Haninge minskat med 63 procent jämfört med 1990. Senast år 2045 sker inga nettoutsläpp.

DAGVATTENSTRATEGI

Dagvattenstrategin antagen 2016-09-12, omfattar mål och riktlinjer för dagvattenhantering. Som en bärande princip ska dagvatten i första hand hanteras lokalt på kvartersmark för att skapa robusta bebyggelsemiljöer. Dagvattenstrategin innebär även de fyra principerna:

- Robusta bebyggelsemiljöer
- Välmående yt- och grundvatten

^[1] Definition av begreppet hållbar utveckling från 'Vår gemensamma framtid' (Bruntlandsrapporten), 1987.

- Bevarad vattenbalans
- Gemensamt ansvarstagande.

Dessa fyra principer innebär att bebyggelsen lokaliseras och utformas så att skador på byggnader, anläggningar och omgivning vid kraftiga regn minimeras. Anläggningar för dagvattenhantering utformas så att de berikar bebyggelsemiljön och gynnar den biologiska mångfalden. Förorening av dagvatten förhindras genom att begränsa antalet föroreningskällor. Förorenat dagvatten hanteras med lokala åtgärder. Efterföljande dagvattensystem utformas så att ytterligare föroreningar avskiljs under vattnets väg till recipient eller reningsverk.

FÖRUTSÄTTNINGAR

BESKRIVNING AV OMRÅDET

Jordbro planerades under 1960-talet och var i stort sett färdigbyggt år 1970. Bebyggelsen är uppdelad i ett småhusområde norr om Blockstensvägen samt flerbostadshusen söder om Blockstensvägen, där aktuellt planområde ligger.

I stadsdelen bor cirka 11000 invånare men då Jordbro centrum detaljplaneläggs och förtätas förväntas invånarantalet att stiga inom kommande år.

Jordbro ligger cirka tre kilometer söder om Haninge centrum och trafikeras med pendeltåg och buss. Väster om Jordbro station finns en omfattande industriverksamhet, Jordbro företagspark.

BEBYGGELSE OCH STADSBILD/LANDSKAPSBILD

Befintlig förskola är inrymd mellan befintlig bebyggelse invid Södra Jordbrovägen. Södra Jordbrovägen med tillhörande gång- och cykelväg avgränsar planområdet i söder. Öster om fastigheten finns lägre bebyggelse i två plan samt en grupp om fem skivhus i åtta våningar. Den lägre bebyggelsen är från 1988 och är uppförd med träfasader i ljusgul kulör. Skivhusen är uppförda 1972 och gestaltas med vit putsad fasad samt gula balkonger i korrugerad plåt. Väster om planområdet finns samma typ av skivhus och de är placerade i en grupp om åtta. Norr om fastigheten ligger ett oexploaterat skogsområde på en höjd som angränsar till Höglundabadet.

NATURMILJÖ

Inom planområdet finns inga kända naturvärden. Vid platsen finns enstaka träd och uppväxt buskage.

REKREATION

Höglundaparken, cirka 500 meter nordväst om planområdet, är det centrala rekreativstråket i stadsdelen. I parken finns utomhusbadet Höglundabadet, en parklek, en basketplan, två tennisbanor samt en parkourbana. Parken har goda kopplingar till resten av Jordbro via trafikseparerade gång- och cykelvägar. I nära anslutning till Höglundaparken finns Höglundaskolans fotbollsplaner, en fullstor och en mindre fotbollsplan båda uppförda i konstgräs.

Ett flertal fornminnen finns inom Jordbro gravfält sydväst om planområdet, med ett avstånd om cirka 1-1,5 kilometer.

SERVICE OCH ARBETSPLATSER

Jordbro centrum ligger cirka 500 meter norr om planområdet. Inom centrumet finns viss service i form av mataffär, butiker, restauranger samt vårdcentral. Jordbro kultur- och föreningshus finns även i centrumet och där fanns tidigare ungdomsgård samt lokaler för föreningsliv. I samband med detaljplaneläggning av Jordbro etapp 1 har dock kultur- och föreningshuset utrymt sin verksamhet, men på sikt planeras för nytt bibliotek inom Jordbro inom detaljplan etapp 2.

Ett omfattande industriområde, Jordbro företagspark, ligger väster om Jordbro centrum och där finns ett flertal arbetsplatser då bland annat Coca cola, Åhléns med flera har lager- samt produktionsverksamhet där.

GATOR OCH TRAFIK

Gång- och cykelnät

Jordbro är byggt under 60- och 70-talet och kännetecknas av dåtidens planeringsideal om trafikseparering, den så kallade SCAFT-principen. Med detta menas att biltrafik åtskildes från gångtrafik, och skyddade zoner skapades inom bostadsområdet där endast gång- och cykeltrafik är tillåtet och där biltrafiken leddes runt i kringleder runt bostadsområdet.

Så som Jordbro planerades och byggdes på 70-talet, är idag till stor del bestående. Tillgången till gång- och cykelvägar är god och löper genom hela Jordbro. Runt fastigheten Kalvsvik 11:41 finns en gång- och cykelväg som går via Höglundabadet och därefter in till Jordbro centrum. Denna gång- och cykelväg är utpekad som ett lokalt stråk enligt Haninge kommuns cykelplan 2018, beslutad av Kommunfullmäktige 10 december 2018.

Kollektivtrafik

Med ett avstånd om cirka 100 meter från förskolan finns busshållplats Västerbommen. Från Västerbommen trafikerar busslinjerna 810, 837 samt nattbuss 892. Linje 810 trafikerar vardagar i rusningstrafik med sträckan Kvarnbäcksskolan-Handen-Vega-Gullmarsplan samt omvänt. Bussen går med åtta-femton minuters turtäthet, beroende av tid. Linje 837 trafikerar dag och kväll med sträckan Jordbro station-Västerbommen-Kvarnbäcksskolan-Handen-Port 73-Vega. Bussen går var 15:e minut men efter klockan 20:00 sker turtätheten med halvtimmesintervall. Nattbuss 892 trafikerar sträckan Jordbro station – Stockholm city samt omvänd färdriktning samtliga dagar i veckan. Turtätheten är en gång/timme.

Pendeltåg finns cirka en kilometer från planområdet och pendeltåget trafikerar som mest frekvent med 15-minutersintervall.

Gatunät

I samband med detaljplan för Jordbro centrum etapp 1 gjordes en trafikanalys med prognos av trafikflöden där Jordbros förtätning beaktats. Södra Jordbrovägen förväntas få runt 1400 trafikrörelser/dygn invid det aktuella planområdet.

Planområdet är nära beläget till Södra Jordbrovägens matarled och cirka fyra kilometers resväg nås väg 73, 2- samt 3-filig motorväg in mot Stockholm samt motsatt riktning mot Nynäshamn.

Parkering

Inom planområdet finns idag cirka åtta stycken parkeringsplatser reserverade för förskolepersonal. Parkeringsplatserna är inte uppmålade/markerade så beroende av hur bilen parkeras får fler samt färre bilar plats. I övrigt finns inga kommunala parkeringsplatser.

Barnperspektiv

En observationsstudie har gjorts på förskolan med syfte att undersöka hur barnen använder sin förskolemiljö. I samband med observationsstudien har barn även tillfrågats vad de tycker om i sin utemiljö och tanken är att barnens kunskaper om sin förskolemiljö ska tas med vid nybyggnation av förskolan.

HÄLSA OCH SÄKERHET

Förorenad mark

På fastigheten har förskoleverksamhet bedrivits sedan 70-talet och markområdet bedöms ej omfattas av förorenad mark. Verksamheter som omfattas av tillståndsplikt enligt 9 kap. Miljöbalken finns inom Jordbro industriområde och inom industriområdet finns potentiellt förorenade områden, men då avståndet överstiger 1 kilometer till planområdet bedöms detta inte medföra någon påverkan.

Buller

En trafikbullerutredning har beställts inom detaljplaneprojektet och rapport daterad 2019-09-13 redogör för planområdets ljudutbredning. Den primära källan till ljudutbredning är Södra Jordbrovägen och det prognosticerade trafikflödet år 2030 när Jordbro anses som färdigutbyggt. Prognosticerat trafikflöde uppgår till 1400 trafikrörelser invid planområdet. Detta medför ljudnivåer om 75 dB(A) maximal ljudnivå på den del av förskolegården som ligger närmast Södra Jordbrovägen. Maximal ljudnivå minskar längre in på förskolegården. De ekvivalenta ljudnivåerna uppgår till 50 dB(A).

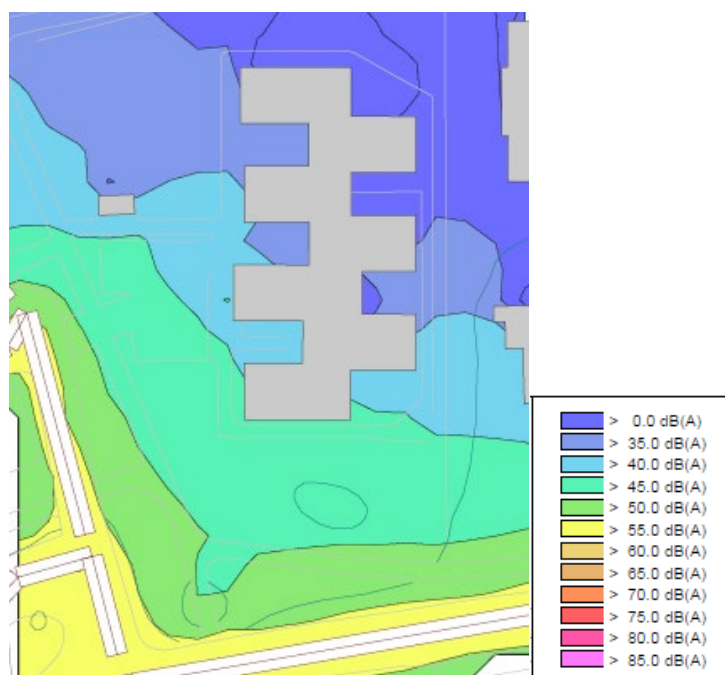

Bild 2: Redovisande av ekvivalenta ljudnivåer från trafikbullerutredning

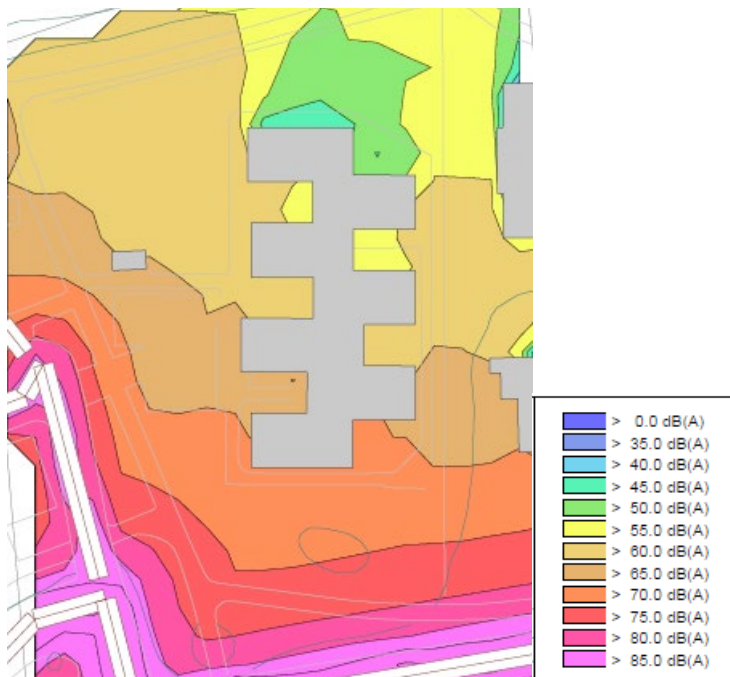

Bild 3: Redovisande av maximala ljudnivåer från trafikbullerutredning

MARKFÖRHÅLLANDEN

Geotekniska förhållanden

Planområdet består till större delen av postglacial sand-grus, men i den sydöstra delen består planområdet av urberg. Marken är vidare flack och skredrisken bedöms som låg.

Översvämningsrisk

Enligt förskolepersonal finns problem med avrinning från lågpunkter inom förskolegården vilket underlag från kommunens översvämningsutredning (DHI Structor, 2014) samt modellering i Scalgo bekräftar. Modelleringen i Scalgo visar att det finns lågpunkter inom planområdet som vid ett extremt regn eller ett så kallat 100-års regn får ett vattendjup upp till 20 cm i nära anslutning till befintlig förskolebyggnad. Avrinningen sker öster ut från planområdet och i bild 4 syns att en fastighet verkar ha problem med djupare lågpunkter kring byggnaden. Enligt modelleringen i Scalgo passerar dock inte planområdets avrinning denna fastighet och dessutom har åtgärder vidtagits i området för att ändra avrinningsvägarna, till exempel har ett dike norr om planområdet utmed vägen grävts ur för att möjliggöra att omhänderta ytterligare 110 kubikmeter vatten vilket inte har funnits med i modelleringen som bild 4 visar.

Bild 4: Rinnsträckor och lågpunkter baserad på modell i Scalgo. Röd linje visar ungefärligt planområde. Blå pilar visar vattnets till- och avrinning från planområdet och i omgivningen. Grön, gul och röd färg visar var vatten ansamlas vid ett extremt regn samt vilket vattendjup som då uppstår. Gul: 0-10 mm, grön: 10-20 mm, röd < 20 mm. Åtgärder har genomförts för att undvika att avrinningen sker nära huskropparna till nummer 179 och 177 vilket inte modellen visar. En utdikning av befintligt dike norr om planområdet har skett och denna utdikning möjliggör att ytterligare 110 kubikmeter vatten omdirigeras, vilket inte heller framgår i modellen

Grundvatten

Cirka 400 meter väster om planområdet finns grundvattenförekomsten Jordbromalm. Grundvattennivån har inte mätts, men grundvattenytan ligger på 10-20 m djup enligt SGU.

Vatten och avlopp

Planområdet ingår i kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp.

Dagvattenhantering

Dagvattenutredning daterad 2019-11-07 konstaterar att planområdet mottar dagvatten från flera olika områden uppströms. Dels rinner det in dagvatten norrifrån Höglundaparken, dels öster från bostadsområdet men även sydost om planområdet från Södra Jordbrovägen och den gång- och cykelväg som löper invid. Utlopp från planområdet sker via det befintliga VA-nätet vid två ställen. Dels inne på planområdet via dagvattenbrunn, dels via den dagvattenbrunn som återfinns i GC-tunneln under Södra Jordbrovägen. Se även bild 4 ovan.

Energi

Byggnaden är ansluten till fjärrvärmenätet. En fjärrvärmeledning går in på fastigheten enligt upplysning från ledningskollen.

EI

Vattenfall har elnätansläggningar inom närområdet.

Övriga ledningar

Inga allmänna ledningar går genom planområdet.

FÖRÄNDRINGAR - PLANFÖRSLAG

Planförslaget avser att möjliggöra en ny förskolebyggnad i två plan. Förskolan uppförs som en så kallad konceptförskola, där Tornberget i samarbete med arkitektfirma har tagit fram en planlösning för en åtta avdelningar stor förskola. Detaljplanen hålls flexibel i avseende av placering- och utformningskrav. Förslag till detaljplan möjliggör även en utökning av förskolegården nordväst om befintlig förskolegård (som i dagsläget är kommunal mark).

För att uppnå kommunfullmäktiges mål om förbättrad folkhälsa ska planavdelningen verka för en varierad och upplevelserik stad med närhet till rekreationsområden. Uppförandet av en konceptförskola i Jordbro avser att bidra med variation i den bebyggda miljön, samtidigt som konceptförskolan med sin pedagogiska utformning främjar jämlikhet i ett socioekonomiskt utsatt område.

KVARTERSMARK

Befintlig bebyggelse

Befintlig förskolebyggnad avses att rivas.

Ny bebyggelse

En ny förskolebyggnad planeras inom planområdet. Användningsbestämmelsen sätts till **(S) skola**, vilket möjliggör ett flertal olika användningsområden såsom förskola, skola och fritidshem. Byggrätten begränsas i höjd till högst 13 meter nockhöjd, samt med en största byggnadsarea om 1000 kvadratmeter, varav största byggnadsarea för komplementbyggnader är 100 kvadratmeter. **(e₁)**.

För att skapa flexibilitet regleras inte byggnadens placering mer än att vissa ytor inom planområdet omfattas av **korsmark**. Korsmarken förtydligas med begränsningen att marken inte får förses med huvudbyggnad. Korsmarken läggs ut för att säkra en sammanhängande förskolegård på fastighetens norra del, samtidigt som verksamhetens behov är i fokus då komplementbyggnader, lekplatser, vindsydd mm. kan placeras på korsmark. Korsmarken läggs även ut som en en meter bred förgårdsmark mot allmän plats för att underlätta genomförandet av detaljplanen.

Parkering

Parkering för förskolans personal föreslås utanför planområdet på förskolan Hemsö, som ligger cirka 500 meter väster från planområdet. I övrigt föreslås möjlighet till korttidsparkering för hämtning och lämning på förskolans varudistributionsvänyta. Den enda parkering som föreslås iordningställas är en parkeringsplats för rörelsehindrad. Restriktionen i antal parkeringsplatser sker för att prioritera barnens behov av fria framför bilparkering.

Friyta

I dagsläget uppgår friytan till cirka 26 kvm/barn och planförslaget möjliggör en friyta om cirka 25 kvm/barn. Boverket rekommenderar en friyta om minst 40 kvm/barn för yngre åldersgrupper.

Komplementbyggnader

För att tillmötesgå verksamhetens behov om förråd tillåter planförslaget att största byggnadsarea för komplementbyggnader är 100 kvm. Begränsningen i antal kvadratmeter byggnadsarea införs som ett led i att säkra friytan på förskolegården.

HÄLSA OCH SÄKERHET

Buller

Trafikbullerutredning påvisar att större delen av planområdet uppfyller Naturvårdsverkets riktvärden gällande ytor avsedda för, lek, vila och pedagogisk verksamhet. I södra delen av planområdet förekommer ljudutbredning om 75 dB(A) maximal ljudnivå, medan ekvivalent ljudnivå uppgår till 50 dB(A). Cirka 100 kvadratmeter av förskolegården mot Södra Jordbrovägen uppfyller inte gällande riktvärden, men då förskolans norra del reserveras som förskolegård i och med planförslagets utlagda korsmark så bedöms inte planåtgärder krävas för att reglera detta.

Översvämningsrisk

För att undvika att byggnaden som detaljplanen möjliggör, inte riskerar att skadas till följd av översvämning vid ett stort regn regleras nivå för färdigt golv för byggnaden. Planbestämmelsen har utformats enligt ”**Färdig golvnivå på förskolans bottenplan för ny tillkommande bebyggelse ska vara minst +35 meter över angivet nollplan**”.

Ytterligare reglering bedöms inte krävas då planbestämmelsen innebär att uppförandet av byggnaden inte riskerar att skadas på grund av översvämning.

På förskolan finns i dagsläget ett flertal lågpunkter. Åtgärder för dagvattenhantering pågår i planområdets närområde av kommunens fastighetsbolag och befintliga lågpunkterna inom planområdet avses att jämnas ut som en del av dessa åtgärder. Den vattenvolym som idag rymms i dessa lågpunkter bedöms med marginal rymmas i dels de fördröjningsåtgärder som planeras inom planområdet samt i det dike som har byggts norr om planområdet. Därmed ökar inte avrinningen från planområdet efter detaljplanens genomförande och detaljplanen påverkar därmed inte omgivande bebyggelse eller andra anläggningar negativt.

Utifrån hur planområdet ser ut idag så visar modelleringen (enligt bild 4) att områden nedströms planområdet får liten påverkan, då vattnet rinner på vägarna och samlas i lågpunkter som inte rör huvudbyggnader och samhällsviktig infrastruktur. Modelleringen tar dock inte hänsyn till de fördröjningsåtgärder som planeras inom projektet där totalt 52 kubikmeter fördröjningsvolym säkerställs genom planbestämmelse som reglerar fördröjning av dagvatten inom planområdet. Planavdelningen bedömer att omkringliggande bebyggelse inte kommer att påverkas då fördröjningsåtgärder kommer ske.

Planbestämmelsen ”**marken ska anordnas så att lågpunkter inom kvartersmark undviks**” införs som generell bestämmelse inom kvartersmarken.

TEKNISK FÖRSÖRJNING

Vatten och avlopp

Planområdet ingår i kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp.

Dagvattenhantering

Detaljplanen reglerar att **mark motsvarande minst 6 % av den totala reducerade hårdgjorda**

ytan inom kvartersmark ska reserveras för infiltrationsytor för dagvattenhantering. Denna yta kan delas upp och placeras utifrån de lokala förutsättningarna inom detaljplan dit dagvatten från de hårdgjorda ytorna leds och infiltreras. Mark och tak med vegetation, planteringar/rabatter samt vattenytor och permeabla semihårdgjorda ytor räknas ej som hårdgjorda ytor.

Totalt krävs 52 kubikmeter fördröjningsvolym för de hårdgjorda ytorna (tak och parkering) beräknat utifrån kravet att mark motsvarande 6 % av den totala reducerade hårdgjorda ytan inom kvartersmark ska reserveras för infiltration av dagvatten. Det kräver en yta på 174 kvadratmeter infiltrationsytor.

De dagvattenåtgärder som föreslås i dagvattenutredningen för att möjliggöra god infiltration är anläggande av regnbäddar eller växtbäddar med så kallad skelettjord. Regnbäddarna bör placeras nära takavrinningen för att omhänderta takvattnet samt placeras nära parkeringen för att uppnå effektiv rening av parkeringens dagvatten. Regnbäddar i form av trädgropar kan även anläggas i samband med trädplantering på förskolan. För att minimera inkommande dagvatten från omgivande ytor föreslås att vattnet leds om som ett sätt att minska översvämningsrisk på fastigheten, detta kan bland annat göras med avskärmande diken. Sådana avskärmande diken bör placeras mot nord, ost och syd för att hindra inkommande vatten till planområdet.

Reningen av dagvattnet föreslås ske i regnbäddar och sedan kan vattnet infiltrera ner till grundvattnet och reningseffekten av föreslagna dagvattenåtgärder bedöms som tillfredställande med tanke på att infiltrerande dagvatten från planområdet hinner renas ytterligare i längs rinnvägen till grundvattenförekomsten. För att ytterligare säkerställa att ingen förorening från parkeringsplatsen når grundvattenförekomsten kan dagvattenlösningen som hanterar dagvattnet från parkeringen förses med en tät botten.

Energi

Den nya förskolebyggnaden planeras att värmas upp med fjärrvärme, likt den nuvarande förskolan.

EI

Vattenfall har elnätansläggningar inom närområdet och Vattenfall har i samrådsyttrande påpekat att de bedömer att servisledning till skolan behöver flyttas samt att anslutningen bör utökas till nytt uttag på 150-250 A. Anslutningspunkt för servisledning i ny byggnad bör planeras så att servisledningen kommer in från söder.

KONSEKVENSER AV PLANENS GENOMFÖRANDE

UNDERSÖKNING - MILJÖKONSEKVENSER

Beslut om planuppdrag fattades 2018-10-22, därmed tillämpas 6 kap Miljöbalken enligt den nu gällande formuleringen efter lagändringen som infördes 2018-01-01.

Enligt 6 kap. 5 § Miljöbalken ska kommunen undersöka om genomförandet av en detaljplan kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Undersökningen innebär att kommunen identifierar omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan, samt att kommunen

samråder om detta med länsstyrelsen och andra myndigheter som kan bli berörda av detaljplanen. Om kommunen anser att planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan görs en strategisk miljöbedömning och en miljökonsekvensbeskrivning, MKB, tas fram. Om kommunen i ett tidigt skede identifierar att en strategisk miljöbedömning behöver göras samråds miljökonsekvensbeskrivningen istället för undersökningen.

Planförslaget bedöms inte påverka naturvärden, sociala, kulturella eller materiella värden negativt. Detaljplanen bedöms inte minska möjligheterna att uppnå miljö kvalitetsnormerna för Husbyån och Horsfjärden. Risk för översvämning undviks med reglering i detaljplan.

Ekologi och natur

Planområdet består till stor del av hårdgjorda ytor idag och den primära grönskan utgörs av förskolegård samt enstaka träd och buskar. Planförslaget bedöms inte påverka befintliga värden på platsen.

Mark

Större delen av planområdets jordart består av postglacial finsand, medan bergart utgörs av vacka. Förändringar av marknivåer kommer dock inte ske inom planområdet då topografin är väldigt flack. Planförslaget bedöms inte medföra någon påverkan.

Vatten

Planförslaget bedöms inte påverka grundvatten samt ytvatten.

En utredning har tagits fram i planarbetet som visar att detaljplanen inte bedöms äventyra att miljö kvalitetsnormerna för grundvattenförekomsten riskeras att inte kunna uppnås och med reningsanläggningar för dagvatten kan föroreningsbelastningen minska.

Översvämning

Vid ett 100-årsregn kommer dagvattensystemen inte att kunna omhänderta de flöden som uppstår och dagvatten behöver då avledas till ytor som kan tillåtas översvämmas exempelvis gatumark och obebyggda områden.

Vid ett extremt regn avrinner vatten idag i nordöst från planområdet och vidare till större avrinningsvägar utmed södra Jordbrovägen. Arbeten med dagvattenåtgärder, såsom utdikning och ändrade marknivåer, pågår i planområdets omgivning av kommunen samt kommunen fastighetsbolag.

Förslag till detaljplan medför inte att flödena från planområdet ändras eller ökar i någon större omfattning. Den dagvattenutredning som tagits fram i planarbetet visar att det är möjligt att inte generera ett ökat dagvattenflöde från planområdet vid ett dimensionerande 20-årsregn och samtidigt bidra till minskade problem med lokala översvämningar på skolområdet. Med reglering med planbestämmelse för byggnadens färdiga golvnivå bedöms risk för skador till följd av översvämning undvikas. Områden nedströms planområdet bedöms inte påverkas av förslag till detaljplan.

Klimat/luft/ljud

Planförslaget bedöms inte leda till ökad ljudutbredning eller luftföroreningar i betydande grad. Dock förväntas planförslaget generera en ökning av antalet varutransporter, detta är dock av begränsad betydelse.

Landskap

Planförslaget förväntas bidra med positiva kvaliteter och binda samman området bättre genom den tvåplans-bebyggelse som föreslås.

Planåtgärder för att stärka och begränsa projektets miljöpåverkan

- Färdig golvnivå regleras som en åtgärd för att förhindra översvämning.
- Lågpunkter ska undvikas inom kvartersmark.
- Mark motsvarande minst 6 % av den totala reducerade hårdgjorda ytan ska reserveras för infiltrationsytor för dagvattenhantering. Denna yta kan delas upp och placeras utifrån de lokala förutsättningarna inom detaljplan dit dagvatten från de hårdgjorda ytorna leds och infiltreras. Mark och tak med växtbäddsdjup på minst 20 cm, samt vattenytor och permeabla semihårdgjorda ytor räknas ej som hårdgjorda ytor.

SOCIALA KONSEKVENSER

Konsekvenser för barn och unga

Barnens friyta kommer enligt planförslaget inte ha de rekommendationer som Boverket föreskriver, vilket är en brist då barn behöver stora och omväxlande lekytor. En variationsrik och stimulerande miljö ska eftersträvas på förskolegården, som ett led i att kompensera för den mindre friytan. Höglundaparken och mindre skogsdungar finns dessutom 300 meter från planområdet och dessa anses utgöra ett bra komplement.

Planförslaget kommer innebära att dagens friytenivåer i stort sett blir desamma. Positiva faktorer med planarbetet är att den omoderna förskolebyggnaden ersätts med en ny.

FASTIGHETSKONSEKVENSER

Beskrivning	Fastighet	Förändring markanvändning	Kommentar
Fastighetsreglering	Kalvsvik 16:1	Allmän platsmark om cirka 80 kvadratmeter tillförs till Kalvsvik 11:41	
Fastighetsreglering	Kalvsvik 11:41	Tillförs mark enligt ovan	

Servitut

Rättighet för in- och utfart till förskolan över angränsande fastighet saknas i dagsläget. Detta avses lösas genom att ett avtalsservitut upprättas mellan Tornberget och Hembla som äger angränsande fastighet. Avtalsservitutet skrivs sedan in i fastighetsregistret.

DETALJPLANENS GENOMFÖRANDE

ALLMÄNT

Denna genomförandebeskrivning har upprättats för att redovisa de organisatoriska, fastighetsrättsliga och tekniska åtgärder som behövs för att åstadkomma ett samordnat och ändamålsenligt genomförande av detaljplanen.

Tidplan

Plansamråd: december 2019

Granskning: mars 2020

Stadsbyggnadsnämndens antagande: maj 2020

Preliminär byggstart: september 2020

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år och påbörjas när detaljplanen vunnit laga kraft.

ORGANISATORISKA FRÅGOR

Huvudmannaskap för kvartersmark

Byggaktören ansvarar för utbyggnad samt framtida underhåll av byggnader och anläggningar inom kvartersmark.

TEKNISKA FRÅGOR

Vatten och avlopp

Planområdet är anslutet till kommunalt vatten och avlopp, vilket kommunen är huvudman för. Fastighetsägaren ansvarar för anslutning till befintlig förbindelsepunkt för vatten och avlopp.

Energi

Fastighetsägaren ansvarar för anslutning till fjärrvärmenätet. Eventuell flytt eller förändringar av befintliga ledningar och anläggningar utförs av ledningshavaren, men bekostas av exploatören eller den som initierar åtgärden.

EI

Fastighetsägaren ansvarar för anslutning till elnätet. Eventuell flytt eller förändringar av befintliga ledningar och anläggningar utförs av ledningshavaren, men bekostas av exploatören eller den som initierar åtgärden.

Avfall

Fastighetsägaren ansvarar för avfallshanteringen inom planområdet.

AVTAL

Kommun och byggaktören har för avsikt att ingå avtal om fastighetsreglering efter att detaljplanen vunnit laga kraft. Kommunen ser inget behov av att ta fram ett exploateringsavtal för att reglera detta eftersom byggaktören är ett av kommunen helägt bolag (Tornberget).

FASTIGHETSÄTTSLIGA FRÅGOR

Fastighetsbildning

Byggaktören ansöker om erforderliga fastighetsbildningsåtgärder hos den kommunala Lantmäterimyndigheten när detaljplanen vunnit laga kraft.

Tillträde

Tillträde för tillkommande mark styrs av avtal om fastighetsreglering.

EKONOMISKA FRÅGOR

Kostnader

Tornberget kommer bekosta fastighetsreglering om den nordvästra kommunala marken ska ingå i planområdet.

ADMINISTRATIVA FRÅGOR

GENOMFÖRANDETID

Detaljplanens genomförandetid är 5 år från det att planen vinner laga kraft. Under genomförandetiden har fastighetsägaren en garanterad rätt att bygga i enlighet med planen och detaljplanen får inte ändras utan att synnerliga skäl föreligger. Efter genomförandetidens utgång fortsätter planen att gälla, men den kan då ändras eller upphävas utan att fastighetsägaren har rätt till ersättning (för exempelvis förlorad bygg rätt).

MEDVERKANDE TJÄNSTEPERSONER

Emelie Aspeheim-Spreizer, planarkitekt

Mouna Djoudi, planarkitekt

Matilda Olsson, miljöplanerare

Pawel Harney, dagvatteningenjör

Andreas Paulsson, stadsarkitekt

Linda Belfrage, exploateringsingenjör

Per Östling, förrättningslantmätare

Karin Ekrin, landskapsarkitekt